

PRO MEMORIA

Liturgia Sacra 8 (2002), nr 2, s. 345-346

IWO HUBERT SIEKIERKA OFM, Rzym

ŚP. KS. PROFESOR JOHANNES OVERATH (1913–2002)

Kapłan kochający liturgię i muzykę sakralną

24 maja 2002 r. odszedł do Pana Johannes Overath, kapłan, który przez całe swoje życie realizował i przekazywał innym motto „powrotu do czystych źródeł muzyki kościelnej”.

Ks. Johannes Overath urodził się 15 kwietnia 1913 r. w rodzinie, z której wyniósł walory chrześcijańskie, głęboką kulturę, staranne wykształcenie i umiłowanie pięknej muzyki. 3 marca 1938 r., w wieku 25 lat, przyjął święcenia kapłańskie. W pierwszych latach kapłaństwa poświęcił się pracy duszpasterskiej, kontynuując jednocześnie studia specjalistyczne z zakresu teologii pastoralnej i muzyki kościelnej. Po ukończeniu studiów w latach 1948–1971 wykładał homiletykę i muzykę kościelną w Wyższym Seminarium Duchownym w Bensbergu i Kolonii. Swoim alumnom starał się nie tylko przekazywać należną wiedzę z zakresu teologii i muzyki, ale, dostrzegając konieczność dobrej formacji liturgicznej i muzycznej, uczył ich miłości do „służby pięknej liturgii i muzyce sakralnej”. Dlatego też jemu, wraz z grupą innych profesorów, zostało powierzone przez Konferencję Episkopatu Niemiec opracowanie *Ratio studiorum* z zakresu muzyki kościelnej dla niemieckojęzycznych wyższych seminariów duchownych.

W 1954 r. został powołany przez papieża Pawła VI na prezesa Stowarzyszenia Muzyków Kościelnych im. św. Cecylii (Consociatio Internationalis Musicae Sacrae), które jest papieskim instytutem muzyki sakralnej. Funkcję tę sprawował przez dziesięć lat, organizując liczne narodowe i międzynarodowe kongresy liturgiczno-muzyczne.

Jak wspominają członkowie tego stowarzyszenia, ks. prałat Overath owocnie wypełniał powierzone mu zadanie. W tym też okresie ukazał swój talent i intuicję muzyczną. Jako wspaniały muzykolog napisał wiele traktatów, książek i artykułów z zakresu muzykologii oraz argumentów liturgiczno muzycznych.

W latach 1962–1965 papież Jan XXIII powołał go jako eksperta na Sobór Watykański II, w którym to bardzo owocnie uczestniczył. Po zakończeniu Soboru gorliwie promował potrzebę reformy muzyki sakralnej i konieczność powrotu do jej źródeł. W swoich pracach i wypowiedziach bardzo często podkreślał, jak ogromne znaczenie może odegrać w reformie liturgicznej muzyka kościelna.

W 1964 r. został wybrany prezesem Stowarzyszenia Muzyki Sakralnej. Funkcję tę sprawował przez 22 lata, rozwijając współpracę z licznymi ośrodkami akademickimi i instytucjami liturgicznymi i liturgiczno-muzycznymi na całym świecie. W tym czasie wygłosił wiele odczytów i zajął się organizacją wielu sympozjów.

Papież Jan Paweł II w 1981 r. mianował go rektorem Papieskiego Instytutu Muzyki Sakralnej w Rzymie, któremu przewodził do 1988 r. Po zakończeniu swojej kadencji mianowano go rektorem honorowym. Za swoje zasługi w rozwój muzyki i kultury został wyróżniony licznymi odznaczeniami kościelnymi i państwowymi.

Ks. kard. Leo Scheffczyk, który przewodniczył ceremonii pogrzebowej śp. Johanna Overatha, podkreślał, iż odszedł od nas kapłan, który całym swoim życiem potwierdzał prawdę, iż „Eucharystia jest źródłem i szczytem całego chrześcijańskiego życia” i dlatego Msza św. we wszystkich swoich „szczegółach” powinna być godna Tego, dla którego jest sprawowana — Boga.